

วิถีชีวิตและการปรับตัวของชาวอีสานย้ายถิ่น: กรณีศึกษาบ้านเจาะเหลาะ

ตำบลนาสวน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ว่าที่ ร.ต.ดร.นพรัตน์ ไชยชนะ¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตและการปรับตัวของชาวอีสานย้ายถิ่นในพื้นที่บ้านเจาะเหลาะ ตำบลนาสวน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประยุกต์วิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะจง 2 กลุ่ม คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน กลุ่มชาวอีสานย้ายถิ่น จำนวน 10 คน การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง การจัดเวทีชุมชน การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลแบบมีส่วนร่วม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม พื้นที่ศึกษา คือ บ้านเจาะเหลาะ หมู่ที่ 5 ตำบลนาสวน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิจัยพบว่า วิถีชีวิตของชาวอีสานย้ายถิ่นบ้านเจาะเหลาะอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 ภายใต้การเรียนรู้และการปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิสังคม และสิ่งแวดล้อม กลุ่มแรกที่อพยพเข้ามา คือ ตระกูลของนายคำ พวงมาลี มีถิ่นต้นทางอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี ปัจจุบันมีสมาชิกที่ย้ายถิ่นฐานมาจากภาคอีสานหลายจังหวัด ปัจจัยสำคัญในการย้ายถิ่นฐาน คือ (1) ความต้องการที่จะมีงานทำและมีรายได้ (2) ภาระหนี้สินของครอบครัว/ความยากลำบาก (3) เครือข่ายทางสังคม ทั้งนี้กลุ่มคนอีสานย้ายถิ่นได้มีการปรับตัว ตามเงื่อนไขหลายประการ เช่น สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และภูมิโนเวศของชุมชนทำให้ปัจจุบันสมาชิกในชุมชนบ้านเจาะเหลาะที่เป็นคนอีสานย้ายถิ่นมุ่งทำมาหากินเพื่อดำเนินชีวิต โดยพื้นฐานสำคัญก็นำวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคอีสานมาปรับใช้ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งทางอัตลักษณ์ วัฒนธรรมที่มีคุณค่าให้ดำรงอยู่สืบต่อไป

คำสำคัญ: วิถีชีวิต, การปรับตัวของชาวอีสาน, วัฒนธรรมคนอีสาน

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

**Way of life and adaptation of Isan migrants: A Case Study of Ban Cho Lo,
Na Suan Sub-District, Si Sawat District, Kanchanaburi Province**

Nobparat Chaichanan

Abstract

The objective of this article is to study the way of life and the adaptation of Isan people migrating in the area of Ban Cho Lo, Na Suan Sub-District, Si Sawat District, Kanchanaburi Using a qualitative research method Applied research methods in anthropology The data were collected in 2 specific groups: 3 community leaders, 10 northeastern migrants. In-depth, semi-structured interviews Organizing community forums Group chat Analyze data with participatory The observation with participatory and non-participation in the study area was Ban Cho Lo, Na Suan Sub-District, Si Sawat District, Kanchanaburi

The results of the research were as follows: The way of life of Isan people migrating their homes, penetrating and settling into settlements since the year 1978 under learning and adaptation to the social landscape. And environment The first group that immigrated was the family of Mr. Kham Phuangmali, whose origin was in Ubon Ratchathani At present, there are many members who have emigrated from the Isan region. The key factors for immigration are (1) the need for employment and income (2) family debt / hardship (3) social networking. In this regard, the Northeastern people migrate have adapted In accordance with many conditions such as society, culture, economy and ecology of the community, nowadays, members of the Ban Cho Lo community who are northeastern people migrate to seek their livelihoods. In essence, the local culture of the Isan region is applied. As well as strengthening the identity Culture that has value to be continued.

Keywords: Way of life ,Isan Adaptation, Isan culture